

Trycksår – riskbedömning med RAPS*-skalan

Förändringar sedan föregående version

Språkliga justeringar, giltighetstiden förlängd.

*RAPS = Risk assessment Pressure Sore scale. © Lindgren M, Ek A-C, Unosson M, 2002.

Allmäntillstånd

4. Gott (Afebril. Normal andning, frekvens och rytm. Normal puls och normalt bltr. Ej smärtpåverkad. Normal hudfärg. Utseende motsvarande ålder).
3. Ganska gott (Afebril-subfebril. Normal andning, puls och normalt blodtryck eventuellt lätt förhöjd puls. Under- eller övertemperatur. Ingen eller lätt smärtpåverkan. Hud, eventuell blekhet. Lätta ödem. Patienten vaken).
2. Dåligt (Eventuellt feber. Påverkad andning. Tecken på nedsatt cirkulation, hög puls, ödem. Högt eller lågt blodtryck. Smärtpåverkad. Hud blek eller cyanotisk, varm och fuktig alterntivt kall och fuktig, nedsatt turgor eller ödem. Somnolent men vaken och apatisk).
1. Mycket dåligt (Eventuellt feber. Påverkad andning. Utpräglade tecken på nedsatt cirkulation. Eventuell chock. Starkt smärtpåverkad. Huden blek eller cyanotisk, varm och fuktig eller kall och fuktig, nedsatt turgor eller ödem. Somnolent, medvetlös men väckbar, medvetlös).

Fysisk aktivitet

4. Går med eller utan hjälpmedel.
3. Går med hjälp av personal.
2. Rullstolsburen (hela dagen.)
1. Sängliggande.

Rörelseförmåga

4. Fullgod.
3. Något begränsad (viss assistans vid lägesändring).
2. Mycket begränsad (behöver fullständig hjälp vid lägesändring, men kan bidra).
1. Orörlig (kan ej bidra alls till lägesändring).

I vilken grad huden utsätts för fukt

4. Torr eller normal fuktighet (byte av sängkläder med normala intervall).
3. Ibland fuktig (byte av sängkläder någon gång/dag).
2. Ofta fuktig (byte av sängkläder flera gånger/dag).
1. Ständigt fuktig (på grund av svettning, urin eller avföring).

Födointag

4. Normal portion (eller motsvarande via sond eller total parenteral nutrition).
3. $\frac{3}{4}$ av normal portion (eller motsvarande via sond eller parenteral nutrition).
2. $\frac{1}{2}$ portion (eller motsvarande via sond eller parenteral nutrition).
1. Mindre än halv portion (eller motsvarande via sond eller parenteral nutrition).

Vätskeintag (inkl. dropp)

4. >1000 ml/dag.
3. >700 - <1000 ml/dag.
2. >500 - <700 ml/dag.
1. <500 ml/dag.

Känsl

4. Fullgod.
3. Något nedsatt (oförmåga att uttrycka obehag eller behov av lägesändring eller nedsatt känsl i en eller två extremiteter).
2. Mycket nedsatt (reagerar endast på smärtsamma stimuli eller nedsatt känsl över halva kroppen).

1. Saknar känsel (reagerar ej på smärtsamma stimuli eller nedsatt känsel över större delen av kroppen).

Friktion och skjuvning

3. Inga problem (rör sig obehindrat i säng och stol. Har tillräcklig muskelstyrka för att helt lyfta sig vid förflyttning).

2. Vissa problem (något orörlig, behöver viss assistans vid förflyttning, glider i viss grad mot lakan, stoldynor etc. vid förflyttning. Glider av och till ner i sängen).

1. Stora problem (behöver mycket eller helt och hållet hjälp vid förflyttning. Omöjligt att förflytta utan glidning mot underlaget. Glider ständigt ner i säng och stol, behöver lyftas upp med maximal hjälp. Spastisk, har kontrakturer eller rastlös/orolig vilket leder till ständig friktion).

Kroppstemperatur

4. Afebril ($36,0-37,5^{\circ}\text{C}$).

3. Subfebril ($37,6-37,9^{\circ}\text{C}$).

2. Febril ($\geq 38^{\circ}\text{C}$).

1. Låg temperatur ($< 36^{\circ}\text{C}$).

Max poäng 35, patienter med ≤ 29 riskerar att utveckla trycksår.

Hudinspektion

Inga trycksår.

Kategori I.

Kategori II.

Kategori III.

Kategori IV.

Dokumentinformation

För innehåller svarar

Karin Scharl, chefsjuksköterska, SÄS

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

patientsäkerhet, trycksårsprevention, prevention, journalföring, hudstatus, hudbedömning, hudinspektion, tryckavlastande, tryckavlastning, avlastning

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Karin Scharl, (karsc4), Chefsjuksköterska

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-351

Version: 6.0

Giltig från: 2025-04-15

Giltig till: 2027-04-15